UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

УКРАЇНСЬКИЙ
№ 2739
МУЗЕЙ-АРХІВ

ДОДАТОК
до Вісника ч. 31.

Ч. 1. 22 Січня 48 р. Ч. 1.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА "ПРОСВІТА".

Дня 29-го грудня 47 р. відбулися перші річні загальні збори членів т-ва"Просвіта" нашого табору. Зі звіту діяльности Ради Т-ва довідуємось, що за минулий рік: членів було 403, з них було - виїхало до інших країн 90, Бібліотека має 603 прим. книжок й журналів; з бібліотечного фонду користає 125 осіб; щоденно відвідує читальню 15-20 осіб. У звітному році відбулося в читальні: 19 рефератів, 25 лекцій англійської мови, свято 79-річчя заснування матерного т-ва" Просвіта"у Львові; академія на честь сл. п. Якимишина й Біласа. Заповіджений курс українознавства, на жаль, не відбувся з причини малого зацікавлення у громадянства.

Фінансовий стан не є занадто блискучим, бо на 30.12.47р. готівка каси виказала 318нм.60 пф. Ревізійна комісія ствердила, що рада "Просвіти" (неповний склад) в теперішніх ненормальних умовах таборового життя й відносин, перевела позитивну культурну роботу. Книговодствой готівка каси знаходяться в зразковому прряДку, рівнож бібліотечний фонд й інше майно записане в картотеках, згоджується з натуральним станом. Майно читальні оцінюється приблизно, на 3000 н. м.

На пропозиціб ревізійної комісії збори прийняли до відому звіти й ухвалили абсолюторію й подяку уступаючому відділові за проведену ним культурно-освітню працю. Після звітів і дискусій над ними, настирливо насуваються сумні рефлексії... Як можливо в українському суспільстві, щоб таку поважну станицю, якою є т-во "Просвіта", так знехтувати та стояти осторонь від неї? Чи ж то нормальне явище, що заледви 12% усих дорослих громадянна нашого табору зголосилося у члени "Просвіти"? Тай ті члени мало а то й зовсім не виявляють належної охоти ближче заінтерисуватися справами культурного вогнища, (бо й як же мало прийшло їх на загальні збори) Але й ті, що вписалися в члени, не виплачують свої декларованих внесків Це ще не все. Каригідне явище в нашому таборі виявилося ще й тому, що на всих 307 членів "Просвіти", дотепер зареєстрованих, близько, як дві третини становлять старі члени з табору Шляйсгайм, звідкіля й перенесена до нас читальня "Просвіти" враз з бібліотекою і майном, а решта членів (якаж вона, порівнюючо мізерна!) припадає на наш великий осередок. Чим це можно пояснити? Або, якими аргументпми виправдати неприсутність членів на такій важній нараді, як річні загальні збори Культурно-Освітньої установи, на яких кожний дійсний член має право критики, чи дав би добру пораду-директиви новому проводові для розбудови й поглиблення культурно освітньої праці...

Маємо добру надію, що в цьому році громадяни масово вступлять в члени т-ва" Просвіта", а новообраний провід Ради Т-ва "Просвіта" у співпраці з членами-ентузіястами, високо піднесе стяг виховної праці на користь українського громадянства, так необхідної й пожиточної на чужині...

Як довідуємося з певних джерел, Рада Т-ва "Просвіта" запланувала проект праці на наступні три місяці нового 1948 року, а саме: уладження величавого свята з нагоди 30-ти річчя проголошення Центральною Радою 4-го Універсалу (22-го січня) - Відродження Української Самостійної Держави;
Академією - в честь героїв Крут (29-го січня);
Академією в честь Лесі Українки (25 -го лютого;
Шевченківське св'ято (9 й 10- го березня);
Потім: курси українознавства, курси ліквідації неграмотности, організація аматорського драмгуртка й хору та цикль рефератів.

ТАБОРОВИЙ АМАТОРСЬКИЙ ДРАМГУРТОК.

Навряд, чи знайдеться ще нарід, в якого таку велику ролю відогравав би би театр, як в українського народу. Основи театру заложені в самій істоті української натури. Коли проаналізувати українські обрядові пісні, танки звичаї, убрання й таке інше, то ми побачимо, що вони мають в собі всі елементи, що складають істоту сучасного театру. В них ми знаходимо показність, театральну акцію й різні персонажі: трагичні, комічні, поважні, прості й інш.

Хоч би, наприклад, зупинитися на українському весіллю. Адже ж це була обстановна опера, з усими героями сучасних опер, з відповідними піснями, музикою, танками, особами й оперово-драматичною акцією.

Погляньмо на наші веснянки, купальські пісні й звичаї, на наші Різдвяні й Великодні свята й ви там знайдете прекрасну театральність, символічність й постійне пукання краси та виявлення її в певній акції, в декораціях, в одежі. Отже: пісня, звичаї, народня музика, включно до кобзарських й жебрацьких співів та музики, - все це складається у велику театральну штуку.

Згадуємо про це коротко, щоб вказати на те, що в душі українського народу живуть ті основи, на яких розвивається й просте українське театральне мистецтво. Тому й не дивно, що поневолена, бездержавна Україна видала багато видатних мистців слова, пера, пісні, музики, пензля й різця... Український театр (на Україні й Галичині) розвивався, головно), головно в містах, як осередках культурного життя. Разом з побутовими, історичними й европейського стилю мистецькими виставами, український театр став культурним провідником українського національного руху, відограючи національно - культурну ролю.

Зі сцени професійного театру, роля українського театру в українському визвольному рухові розповсюджувалася на різні місцеві аматорські театри, що почали (ще перед першою світовою війною) поширюватися на Україні та Галичині, не зважаючи на заборону влади.

Нарід горнувся до театрів, бо в них знаходив своє рідне мистецтво, у них він знаходив ті ідеї, якими він жив, в театрі знаходив правдивий відблиск свого народнього життя й прагнення до свого найвищого ідеалу..

Самодіяльні аматорські драмгуртки, по селах Галичини, помимо суворої польської цензури, розвивалися буйним цвітом й були вони носіями й вогнищами культурно-національного й політичного виховання широких селянських мас.

З поширенням читалень "Просвіта", організувалися при них аматорські драмгуртки, хори, а в де-яких - навіть оркестри. Таким чином, у Галичині не було такого села, де б не існував Драмгурток. Чимало з тих аматорів переходили потім до професійних театрів й були прикрасою української сцени.

Чи ж треба дивуватися, що тепер на еміграції, по таборах організувалися, поруч з професійним театром, теж і аматорські Драмгуртки, що сповняють велике завдання - культурно-освітню й виховну ролю.

В нашому таборі Фрайман - організовує драмгурток Союз Української Молоді (СУМ), що вже заванжувався виставою "Холодний Яр", а тепер, як нас інформують, приступає до більш активної праці і підготовляє до вистави кілька театральних п'єс.

Булоб дуже побажаним, щоб провід драмгуртка СУМу включив до свого складу як найбільш бажаючих до участи в співпраці. Треба лише кинути клич, а адепти театрального мистецтва напевно знайдуться!

Після закінчення редагування цього Ч."Вісника" редакцією одержано для оголошеня слідуюче повідомлення адміністрації н.табору: З огляду на спротив таборового населення в Ляймі проти реґістрації ІРО- не дивлячись на всі вияснення та уговори, обласний старшина опіки ІРО видав розпорядження про стримання виїзду до інших країн з табору Лайм. Це стосується й тих, що мали безпосередньо кудись виїзджати.

Адреса редакції "Вісника": бл. Ц, II ,64. Ціна- 70 н. пфен.